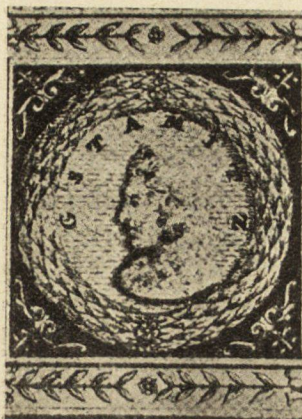

Манхаймската школа (гл. т.), а Канабихъ, Ф. Кс. Рихтеръ, Ант. Филцъ, Фр. Бекъ сж повлияли непосредно отъ неговия стилъ. Х. Риманъ има заслугата, че пръвъ посочи значение на Манхаймската школа, но по-

Йоханъ Щамицъ

новитъ музикални изследватели (Абертъ) намиратъ, че той надценява значението на кръга на Щ., виждайки въ него непосредни и единствени предходници на голѣмитъ виенски класици. Главната стилова особеност на Манхаймцитъ е въвеждането въ отдѣлнитъ части „бързото контрастиране, чрезъ внезапни промѣни на израза — а дори и на теми“, после, въвеждане на кларинетитъ и хорнитъ въ оркестра, динамическитъ ефекти и др. Щ. довежда Манхаймската капела до едно високо изпълнителско равнище (сметана на времето за най-добрия оркестръ въ свѣта) и, чрезъ това, музиката на Манхаймцитъ е имала влияние въ цѣла Германия, но — извикала и рѣзко противодействие — особено въ северна Германия. Следъ като 1751 — въ Парижкитъ Concerts spirituels, бива изпълнена една симфония на Щ., стиливитъ особности на Манхаймската музика повлия-

ватъ и на компонисти извънъ кръга на Щ. Въ създаването на новия, различенъ отъ този на старокласическия — на инструменталната музика, стилъ, иматъ дѣлъ не само Манхаймцитъ, но и други майстори: Фил. Ем. Бахъ, Самартини, Вагензайлъ и др. Щ. е писалъ 30 симфонии, 12 цигулкови концерта, 10 триа за оркестръ, както и единъ брой цигулкови сонати.

Щамицъ, Карлъ — Stamitz, Karl — синъ на Йоханъ Щ. — значителенъ компонистъ, род. 7 май 1766 въ Манхаймъ, умр. ноемв. 1801 въ Йена, цигуларъ. Щ. е билъ виртуозъ на виола и виола д'амуръ; следъ като живѣе въ Страсбургъ 1770—78, после въ Парижъ, Лондонъ и Петербургъ, 1785 е концертмайсторъ на херцогъ Ноайе въ Парижъ, после е въ концертни пжтувания въ Германия и Австрия, 1789—90 диригентъ въ Каселъ, после живѣе въ Русия, а отъ 1794 — диригентъ на Академическитъ концерти въ Йена. Творби: 70 симфонии, 26 симфонии-концертанте, 1 симфония за 2 оркестра, по единъ концертъ за пиано и за виола, струнни и оркестрови квартети, триосонати, два за цигулка и чело и др., както и две опери.

Щейнбергъ, Максимилианъ Осейе — руски компонистъ, род. 22 юни 1883 въ Вилно, училъ въ университета и консерваторията (Глазуновъ, Римски-Корсаковъ) въ Петербургъ, сега е професоръ и деканъ на Музикално-научния и композиционния отдѣли на Ленинградската консерватория. Творби: три симфонии, една драматична фантазия, балета „Метаморфози“ — (чиято цвѣтиста инструментация говори, че е билъ достоенъ питомецъ на своя учител и тъстъ — Римски-Корсаковъ), два струнни квартета, мистерията „Небе и земя“ — за хоръ и оркестръ и др.

Щекеръ, Карлъ — Stecker, Karl — чешки музикаленъ писателъ и компонистъ, род. 22 ян. 1861 въ Косманосъ (Чехия), умр. 15 окт. 1918 въ Прага, ученикъ на Скухерски въ Пражката организова школа, 1885—89 учител по органъ въ сжщата, отъ 1889 — професоръ по контрапунктъ и история на музиката въ Пражката консерватория и, сжщевременно — лекторъ въ Чешкия университетъ,